

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Musse, A. Oppelits
Nachfolger; Anton Oppelits, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursalele de România; în Ham-
burg: Karoly & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garnonă pe o coloană 8 or. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LVII

„Gazeta” iese în ziua care dă.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiulă
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 198.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 10 (22) Septembrie

1894.

Cestiunea română în delegațiunea ungară.

Brașov, 9 Septembrie v.

Marea gălăgiă, ce s'a făcută din
partea maghiară cu tunetele și trăs-
netele, ce se dicea, că se voru des-
cărca asupra capului ministrului de
externe Kalnoky în sinul delegați-
unei ungare, s'a terminat cu o mare
retragere pe totă linia.

Eroii combatanți, cari în urma
semnalului de luptă dat de preșe-
dintele delegațiunei Ludovicu Tisza,
se pregătiseră a se repeși cu săbiile
loru asupra d-lui de Kalnoky, au
trebit să și-le bage érași irumu-
șel în teca și să-i voteze și ei în-
crederea pentru conducerea politice
esteriore.

Trei membri ai comisiunei pen-
tru externe a delegațiunei ungare
au adresat ministrului de externe
întrebări cu privire la „agitațiunea
dacoromână”, prin cari vedu atât
de amenințate interesele speciale ale
statului ungar.

D-lu de Kalnoky le-a răspuns
calm și liniștit într'un mod prin
care le-a cruțat cât se pôte de
mult susceptibilitățile. Der le-a dat
se cunoscă de altă parte că intere-
șul cel mai mare alu monarchiei
este ađi de a susține amicabilele
raporturi cu România și de a nu
compromite prin vr'unu pasu nesocotit
întreaga constelațiă până acuma
atât de favorabilă monarchiei și
păcii. Decât a-o compromite, dise
Kalnoky, mai bine preferă a i-se
imputa, că a fostu prea domolu și
că a neglițiatu astfel ceva.

„Decă”, adause el, „ași fi trebuit
se constatez astăđi, că ne aflăm
în ajunulu ruperei raporturilor până
acuma amicabile cu una din cele
mai importante țeri vecine, nicăiri
în monarhiă nu mi s'ar fi mulțu-
mitu pentru acésta, nici în Ungaria.”

În declararea acésta e cuprinsă
importanța faptică actuală a întregi
cestiuni române, pe care în fond
o recunoșce și ministrulu de externe,
ca foarte serioasă, deși spre a lingui
puțin orgoliulu maghiar, călăresce
și elu pe uneltirile pretinsei „Iredente
române” despre cari dice, că
nu-i causéză nici îngrijire, nici frică
și pe cari crede a le combate mai
cu succes prin susținerea de bune
și amicabile raporturi cu guvernulu
român.

Forța întregi argumentațiunii
a ministrului de externe consistă în
declararea sa, că guvernulu român
nu ia parte la „agitațiunile dacoro-
mâne” și că va face totu ce i va
sta în putință spre a-și implini lealu
datoriile de bună vecinătate.

Acésta declarare, firesce, n'a
mulțumit pe Maghiari, cari doreau
și așteptau o acțiune energetică pen-
tru a pune capétu acelor agitațiuni.
Ei se plângu, că Kálnoky are în ve-
dere numai interesele de putere mare
ale monarchiei și nu și interesele
speciale ale statului maghiar.

Au amănatu anume ședința co-
misiunei pentru externe pe ziua ur-

mătoare, ca să se mai gândescă, cum
se răspundă d-lui de Kalnoky, der
resultatulu a fostu totu unu desastru.
Au trebuit în fața marilor esi-
gențe ale politice esteriore a mo-
narchiei să cedeze și să voteze în-
credere d-lui de Kalnoky.

Opozițiionalulu conte Apponyia
luașu asupraș de-a acoperi retrage-
rea acésta nu prea onorifică, dicendu
că cestiunea română e mai multu
o cestiune interioră decâtu esteriore
și susțindu, că i s'a datu prea mare
importanță, pentru-că în afară s'ar
pute crede, că ea causéză Maghiarilor
serioșe îngrijiri.

Decă ei nu s'ar îngrijiar fi cu
atât mai rău, însă faptele denotă
contrarulu aserțiunei nobilului conte.

Der, dicem și noi, totă atace-
rea acésta este o cestiune mai multu
internă și decă voru se scape de ea
este la rândulu Maghiarilor de a-o
resolva cu prudență și cu dreptate.

Din delegațiunea ungară.

Mercuri în 19 l. c. comisiunea
pentru externe a delegațiunei ungare
a tinut sub președința contelui L-
Tisza prima ședință, la care a luat
parte ministrulu de externe Kalnoky și
ministru-președinte Wekerle. Mai în-
tăiu a luat cuvântulu:

Raportorul Max Falk: cere deslușiri
cu privire la ingerința ce au exercitat
stările schimbate din Serbia asupra rapo-
rturilor față cu monarhia noastră; apoi
cu privire la apropierea Bulgariei de Rusia
și la consecințele acestei apropiări.

Cu privire la România, vorbitorulu
observă, că de atunci, când acum doi ani
comisiunea înaintase plenule delegațiunei
un raportu, în care i se recomandase
ministrulu de-a urmări agitațiunile
române cu precauțiune și a folosi toate
mijlocele pentru d-a pune capétu acestor
machinațiuni, — agitațiunile acestea s'au
potențat în modu considerabilu. Comisiunea
atât de atunci, cât și cea de astăđi, se
înțelege, n'a avut și n'are intențiunea
de-a presupune, că conducerea afacerilor
noștre estere ar trebui să se amestece
în afacerile interne ale unui stat străin,
său să facă vr'unu pasu, care ar ofensa
simțemântulu independenței guvernulu
român, său ar învolve o restrângere a
libertății ne-basată pe legile de acolo.
Cu atât mai puțin ar fi în interesulu
nostru, de-a întreprinde ceva, ce ar fi
în stare a detrage din vața guvernulu
român, după ce România a fostu cel
dintăiu stat, care s'a apropiat în modu
prietinescu de tripla alianță.

De altă parte însă, tocmai basat
pe acest raportu amicalu, d-lu ministru ar
pute dor afla mijloce, prin care se se
pună capétu agitațiunilor învecinate
noș, atât de multu amintite, și cari
influențéză atât de neplăcutu asupra
opiniunei publice din Ungaria.

În fine vorbitorulu amintescă vorbirea
profesorulu italianu Bonghi contra tripei
alianțe, și mișcăriile anarchiste.

Albert Berzeviczy: Primesce bugetulu
ministrului de externe și voiesce să vor-
bescă numai asupra cestiunei cu care se
ocupă atât de multu opiniunea publică
din Ungaria, adecă: raportulu dintre
Ungaria și România, respective atitudinea
României față cu mișcăriile Românilor
din Ungaria,

ca sunt îndreptate contra păcii, constitu-
ției și contra integrității statului un-
gar.

Vorbitorulu dice, că în urma declara-
țiilor ministrului de externe în delega-
țiunea austriacă, făcute la adresa României,
nu pôte dubita, că guvernulu regal român,
respingendu dela sine ori și ce aparință,
ca și când ar fi solidar cu acele
nișcări, va evita totulu, ce ar promova
nișcările, și va face totulu, pentru ca să
împiedece uneltirile născute în urma
acelei nișcări. De altă parte însă se vede
necăță a constata, că intențiunea laudabilă
a guvernulu român are o influență foarte
nică asupra faptelor concrete, ce ajung
a publicitate.

Greutățile, cari reiesu din raportulu
Ungariei cu România, învolve pentru am-
dous părțile datorințe, față cu cari noi
trebuie să fim drepti. Noi nu trebuie să
lășăm din vedere greutatea cu care are a se
lupta guvernulu român, apoi trebuie să
judicăm în modu obiectiv și cu sânge rece
procederea lui, și să nu eșim din sărite
din cauze minuțioșe. România de altă parte
are obligamântulu de-a păstra în cel mai
strictu modu lealitatea raportulu înveci-
natu amicalu, a căreia susținere zace în
interesulu ambelor părți; și de-a nu uita,
că datorința ei pörtă cu sine consecințe
mai bune de-ore-ce nouă nu ne pôte arunca
nici cel mai mare dușmanu, că am nutri
intențiuni agresive față cu România, până
când între Români se face în faptu mare
propagandă pentru ast-felu de intențiuni.
Avendu în vedere acésta datorință de lea-
litate, trebuie să mărturisim, că în timpul
din urmă s'au ivit unele aparințe, cari
cu mai multă precauțiune și energiă din
partea guvernulu român, s'ar fi putut
evita.

Nu pôte să nu amintescă aci chartele
geografice iredentiste. Sunt făcute pentru
folosința în școle și represintă o Românie
viitoare — Dacia modernă — care nu se
estinde numai asupra întregi Transilvanie,
ci și asupra întregi teritoriu alu Ungariei
dincolo de Tisa, precum și asupra Bucovinei
și a unei părți a Galiciiei. Chartele
aceste sunt împodobite cu insigniile
regale române și sunt lățite prin școlile
poporale ale României. După cum se știe,
în România întregă instrucțiunea e în mână
statului, deci lățirea acestor charte, nu se
pôte face fără de șcirea său cel puțin
fără de ore-care conivență a autorităților
române.

Unu altu momentu curiosu este bugetulu
ministrului român de culte și instruc-
țiune publică pentru anul 1893/94. Pe
pagina 15 a numitulu bugetu sub cifra 82
se pôte ceti următorulu postu: „Școlilor
și bisericilor române din străinătate 525.000
de lei”... Suma acésta în timpul din urmă
este în continuă creștere.

În anul 1891/92 a fostu numai 250.000
de lei, în 1892/93 deja 350.000 de lei, și
acum sunt 525.000 de lei. Știu că sunt
numéroșe biserici și școle și afară de mo-
narchia austro-ungară și se pôte că o mare
parte din acésta sumă nu se folosesc în
monarhia noastră; nu încap însă nici o
indoială, că partea cea mai înșmnată din
acei bani, se aduce școlilor române așe-
date pe teritoriu ungar. Trebuie să mărtu-
risesc, că aflu procederea acésta de foarte
curiosă și unică în felulu seu. Se întâmplă
și în alte țeri, că se sprijinesc nișințele
culturale ale conaționalilor din străin-

tate; ca însă faptul acésta să figureze așa
de fățușu ca postu de bugetu, acésta e greu
de a-se aduce în conșonanță cu recerințele
decerei internaționale.

Procederea acésta are încă și alte ur-
mări, ce dau de gândit. Diarele iredentei
române din Ardeal se fălescă adese-ori pe
față, că primesc dela statulu român bani
pentru propaganda ce o fac.

Deci întâmplându-se toate aceste, nu
e de mirat, că Români din Ungaria amă-
giți, în mânia tuturor manifestățiunilor de
lealitate ale guvernulu român, nu pôte să
se desbare de credința falsă, că bărbății,
cari îi așită pe ei cu bani în contra
statulu ungar, sunt agenți de ai guvernulu
român. Peste totu este unu semn ca-
racteristicu alu iredentei române, că ea
plăce la luptă, abusându de egida regalității
române.

Până când voru fi posibile aparințe,
ca cele amintite; până când academia de
științe din București, subvenționată de
statu, nu va înceta cu manifestațiunile de
simpatie pentru teoriile politice ale ultraști-
lor români din Ungaria; până când bărbăți
de stat conducători din România voru re-
cunoșce fățușu în parlamentu existența unei
cestiuni transilvănene, — până atunci nu
voru ajuta nimic măsurile noastre de pe-
depsire în internulu țerii, și nici asigurările
de lealitate din partea României nu voru
fi de ajuns pentru de-a împiedeca unelti-
rile agitatorilor.

La întrebarea: ce am cere noi dela
România, s'ar putea foarte ușor răspunde:
aceea, ce a făcutu în faptu Italia, alu că-
rei guvern a pășit în modu hotăritu con-
tra iredentei de acolo.

Este faptu necontestabilu, că mișcă-
rile agitatorice în cercurile naționalități-
lor Austro-Ungariei, locuitoare în țerile
mărginașe, servescă cu unu reflexu pentru
curențele politice, cari iesă la ivelă în sta-
tele învecinate înrudite. Am vedutu o acésta
și o vedem la Serbi și Italiani. Deci noi
nu preindem nimic imposibilu și ne mai
ađit dela România.

Guvernulu român a recunoscut și
apreciatu intențiunile pacifice ale tripei
alianțe, deci din partea României nici-odată
nu se dubiteză despre intențiunile noastre
prietinesci, de altă parte specialu noi Un-
garii nutrim cele mai sincere simpatii și
recunoștințe pentru nișințele de consoli-
dare internă și de dezvoltare culturală ale
României. Pentru ca convingerea despre
tăria și sinceritatea acestui raportu amicalu
între România și monarhia noastră să
prindă rădăcină și în opiniunea publică a
Ungariei, nu e nimic alta de lipsă, de cât
ca România în toate direcțiunile, cu fiă-care
ocasiune și în toate lucrările sale să se
acomodeze consecințelor acestui raportu.
Sunt convinsu, că Escl. Sa d-lu ministru de
externe va lucra cu succesu într-acolo, ca
prin mijlocirea lealulu guvernulu român
actualu, să prindă rădăcină în cercurile
conducătoare ale României acésta concepțiune
corectă despre datorințele de lealitate im-
prumutate. Cu acésta convingere votez
bugetulu.

Conte Albert Appony: vorbesce mai
întăiu pe scurtu în cestiunea Bulgariei
apoi reflecteză asupra cestiunei române,
dicendu, că și elu ține de serioșe și basate
gravaminele aduse de Berzeviczy și le
mai întregescă cu date concrete.

Esistă o reuniune română, și în
raportulu acésteia dela a. 1892 sunt cu-

prinse cele mai grele și vătămătoare defaimări pentru Ungaria. De acea Ligă aparțin nu numai cetățenii de ai României, ci și Români de pe teritoriul coronei lui Ștefan, cari toți împreună formează o Ligă revoluționară. Această Ligă s'a îndreptat oătră regele României ou o adresă, în care își recomandă tendințele bunăvoinței regelui. Acesta trece peste toate marginele de libertate. O astfel de procedere nu poate corespunde poziției noastre în tripla alianță. Vorbitorul atrage atenția ministrului de externe asupra acestor simptome. Dorește să se accentueze, că monarhia austro-ungară privește cu sinceră simpatie la consolidarea internă a României, să se întărească, însă nu într'un mod, ce nu se cuvine. În fine vorbitorul predă ministrului de externe un pachet de cărți și broșuri, cari în școlile române trec din mână în mână și sunt gravaminose pentru Unguri.

După o observare a raportului Falk și a contelui Apponyi, delegatul Gyurkovich cere ôrecați deslușiri cu privire la Italia și aprôba politica monarhiei față cu Bulgaria și Serbia. Archiepiscopul Samassa întreabă apoi pe ministru, dacă este decisă a stărui în cestiunea *conclavei*, ca această să 'și potă împlini eventuala misiunea cu deplină independență.

După o mică pauză luă apoi cuvântul:

Ministru de externe conte Kálnoky: Vreau să încep cu acea întrebare, care preocupă mai mult atențiunea generală, cu care s'au ocupat și antevorbitorii, cu deosebire raportorul Berzeviczy și contele Apponyi. Pun mare preț pe chipul, în care numiții s'au exprimat asupra raporturilor noastre cu România. Imi servesc spre mulțămire, că se recunoște din toate părțile valoarea acestor bune raporturi, și vedă că s'au aprepțiat pe deplin și greutatea cu cari are a se lupta cestiunea română. Eu cred, că acest mod de discuție va face, de sigur, în România o impresiune folositoare. Mie însu-mi nu-mi este nicidecum neplăcută discuțiunea acestei cestiuni, deși este de natură foarte delicată, căci așteptu dela ea o clarificare a situațiunii în toate părțile. La noi se vor cunosc marginele pentru aceea, ce înțelepțesc se poate ajunge, și în România se vor rectifica multe prejudeții, cari acolo, mulțămite continuor întortoachiari ale pressei agitatorice, există încă cu privire la sentimentele și ideile de aici.

Cestiunea, de care se tracteză, dealtmintrelea nu este nouă. Eu m'am uitat tocmai acuma la titlul acelei cărți didactice, ce mi-a predat-o contele Apponyi și am vădit, că această a fost introdusă în anul 1867. Eu însu-mi m'am ocupat cu această cestiune a raporturilor cu România îndată după intrarea mea în oficiu, și pot să asigur, că de atunci le-am urmărit cu atențiune necurmată; de aceea acuma, când vorbesc de ele, nu dau expresiune numai unei păreri momentane. Deja numirea de „România Iredentă” folosită în general arată, că metoda de agitațiune nu e originală, ci o simplă imitare a celor ce le scimă din Italia, și ceea ce vedem în România s'a copiat de aici cu toate detaliurile. Eu am făcut în România tocmai acea experiență ca în Italia, adică: cu cât susținem mai bune raporturi cu guvernul, cu atât mai mult scade activitatea Iredentei, această însă își ridică îndată érași mai lărmuitor capul, dacă vede, ori crede a presupune, că între guverne s'a ivit ôre-care rēcělă ori chiar încordare. Ceva ne mai pomenit nu este așader agitațiunea în România și există și în alte locuri asemenea agitațiunii în favoarea așanumitelor „țări nemântuite”.

În asemenea situațiunii e totdeauna foarte ușor, de a face primii pași, de a scrie note energice s'eu de a pași pe cale diplomatică cu pretensiuni cât mai mari; dér o putere, care ține la demnitatea ei, mai ales când ea ca mai tare stă față cu una mai mică, trebuie, dacă odată a luat o astfel de poziție, să o și susțină. Procederea mea, pe care o vedă justificată și prin experiențele mele de până acuma, este,

că urmăresc asemenea afaceri cu continuă atențiune și ori de câte ori se ivește vr' un incident s'eu vr' un simptom nou, fac îndată atentă pe guvernul respectiv și cer reparare. Sunt convins, că prin această activitate mai puțin vătămătoare la ochi, dér constantă și consecventă, se poate ajunge mai mult, decât dacă am pași îndată cu cuvinte tari și cu o asprime peste măsură de mare. Asemeni escrescențe naționale (nationale Auswüchse) nu pot fi curând supimate, ci receră mare paciență și perseverență în combatere. *Curentul național de aici în România e fără îndelă forte estins și cu deosebire tare*; el se espătează în contra guvernului de acolo, care tocmai acuma stă înaintea alegerilor, în mod vehement, și nouă nu ne e permis a cere dela amintitul guvern, ceea ce în aceste împrejurări nu poate presta; an face atunci numai treburile opozițiunii cunduse de d-lu Dimitrie Sturdza, care s'a aruncat cu totul în valurile acestei mișcări daco-române.

E cu totul neîndoios, că necoretități de diferite soiuri s'au întâmplat, și încă de mulți ani. Plângerea privitoare la charte geografice s'a ivit încă de ani, și era vorba de charte sub firmă oficială, pe când acuma aceste au un caracter privat. Atunci am făcut remonstrări energice și în urma acesta s'au și retras aceli charte și nu mi-a mai venit de atunci nici o plângere asupra lor. Lățirea unor asemenea fantastice charte cu cele monstruose granițe nu se poate împiedea și dacă se mai adaugă, că ceea ce indică aceste charte se va și realiza și Transilvania, s'eu încă și altceva pe lângă ea, se va anexa României, aceasta este o fanfaronadă, ce corespunde întregului caracter al Iredentei române, și care nu e de natură, a deștepta îngrijiri ôrecați s'eu chiar frică. Pentru o acțiune agresivă, cum a d'is unu din antevorbitori, îi lipsește acestei agitațiunii în comună păgubitore ori ce condițiune prealabilă.

Raportorul a observat, că în Ungaria nu se gândesc de-a cere dela guvernul român vre-o restrângere a instituțiilor liberale; nu i-se va insinua dér guvernului român vr'o faptă, care se stea în contradicție cu legile de acolo. Greutatea este însă, că aceste legi asigură Românilor în multe privințe o libertate chiar peste măsură de mare. Acolo de pildă nu există lege de intrunire. Liga, de care a amintit contele Apponyi, nu se consideră că persoană juridică, n'are statute aprobate ș. c. l. În fruntea acestei lige și a reuniunilor de acest fel sunt apoi mai cu seamă advocați și profesori, cari știu să afle mai bine ca ori-cari alții mijloce și căi, ca să încunune legea și acolo, unde ea există.

Ministrul vorbește apoi de organizațiunea Ligei și arată cât de greu ar fi în aceste împrejurări și cu privire la atitudinea părtinitore a juraților cuprinși de curentul național, ce este a se presupune, de-a pași cu succes pe cale judecătorească s'eu polițienescă. Ce-i drept, guvernul român după lege are puterea de-a opri adunări sub cerul liber și de-a suprima conducturi tumultuoase, esoesuri pe strade, manifestațiuni, cari sunt îndreptate în contra unei puteri amice. Și în această privință guvernul a luat deja o pozițiune decisivă, și ministrul (Kálnoky) a primită declararea hotărâtă, că ea este decisă a procede cu cea mai mare energiă. Un singur meeting de acest fel s'a ținut în timpul din urmă în Iunie a. c. A fost meetingul care a datu acelu „Appel à la justice” cătră bărbații de stat europeni.

Ar fi de altmintrelea necorect, a crede, că agitațiunea între Români noștri derivă și se importă numai din regatul României. Este această o continuă fluctuație dincoace și dincolo: Mulți dintre Români noștri trecu deja ca studenți dincolo, se bagă acolo în tot felul de uneltiri, petrecu acolo câva timp și se reintoră apoi la noi, spre a ațța și a răsvrăti în patria lor populațiunea. Conducătorii acestei mișcări sunt mai cu seamă născuți Ardeleni. Dobândind fără greutate naturalizarea, devin profesori, cari după legile române

sunt inamovibili și de aceea cred aș pute permite toate.

Ce privește postulul bugetar pentru sprijinirea școlilor și bisericilor române, amintit de delegatul Berzeviczy, mi este cunoscut. Știu, că în bugetul pentru 1894/5 a fost introdus sub acest titlu o sumă de 525,000 Lei, dintre cari s'au cheltuit deja 480,000 Lei. Acesta însă nu este un fond de dispozițiune, ci o sumă ce e supusă unei controle detaliate. După informațiunile mele, cea mai mare parte a acestei sume și adică vre-o 380,000 Lei s'a trimis așa numitor Macedo-Români în Macedonia, unde bisericile și școlile cu scirea guvernului turcesc sunt subvenționate de cătră regatul român, restul însă se împarte ce-i drept și între școlile și bisericile române din Ardeal, însă după asigurarea guvernului român, între astfel de școle, cari altfel ar înceta, și între astfel de biserici, cari altfel ori că nu s'ar pute clădi, ori că n'ar pute fi susținute. Afară de această sumă ce apare oficial în buget, agitațiunea dispune asupra unor mijloce foarte însemnate prin veniturile Ligei. Cât de mari sunt aceste, cât de mare e numărul membrilor Ligei, cât dintre acestia sunt Ardeleni și câte din veniturile Ligei merg în Ardeal, nu se poate constata în mod autentic.

Ce privește în fine agitațiunile în presă, nu trebuie să uităm, că majoritatea Românilor, cari au numai ceva mijloce, studiază în străinătate, învață cu ușurință limbi străine și când se întor în patriă, susțin mai departe legăturile literare făcute în timpul studiilor, și le exploatează prin lățirea de articuli incendiari contra Ungariei.

Intr'aceea n'ar trebui să se dea prea mare importanță acestor agitațiuni. Frasa, că Români pentru liberarea lor se vor adresa la Europa, nu va afla, de sigur, răsunet și sunt convins, că în Europa au încredere de ajuns în Ungaria și au prea mult de lucru, decât să se ocupe cu cestiunea română s'eu cu fantaziile Iredentiste.

Conchid, că în fata situației noastre geografice și a purtării noastre cu statele din Balcani, nu ne ară aduce nici un folos, dér ni-ar crea multe dificultăți, decât raporturile amicabile ale monarhiei cu România ar fi turburate. Adevărat, că această pentru România ar fi și mai greu de suportat. Pe câtă vreme guvernul român, cum face acuma hotărât, arată dorința și voința lui sinceră, de-a satisface, după putință, datorilor sale de prietenie, cred că modul meu de procedere amicabile, după împrejurări îndășpriti, corespunde cel mai bine intereselor noastre și mă rog a-mi permite să nu mă abat dela acesta.

Totdeauna eu aș suporta mai bucuros imputarea, că am procedat prea domol și că am neglijat ceva prin această, decât dacă mi s'ar pute imputa, că prin acțiunea mea aș fi stricat atât de mult situațiunea, încât înăuntru n'a devenit mai bună, ér în afară a dus la o compromisiune îngrijitoare a întregii constelațiuni până acuma atât de favorabilă pentru noi și pentru pace. Dacă astăzi, în loc de asigurările liniștitoare, ce am fost în pozițiune ale face asupra situațiunii externe a monarhiei, aș fi trebuit să constataz, că ne aflăm în ajunul ruperii raporturilor până acuma amicabile cu una din cele mai importante țări vecine, nicăiri în monarchia nu mi s'ar fi mulțămite pentru această, nici în Ungaria.

Vă rog așaderă, după ce delegațiunea ungară a aprobat de repetate ori ținta politice mele și rezultatele dobândite, a-mi lăsa mie alegerea mijlocelor și a modului de procedere, fiind gata, precum de sine se înțelege să iau pentru acestea deplina răspundere. Cred a vă pute da asigurarea, că nu voiu întrelasa a pazi cu cea mai mare îngrijire nu numai interesele monarhiei, ci și p'acele ale Ungariei.

După ce d-lu Kálnoky mai răspunde și la celelalte întrebări, ce i s'au pus, președintele L. Tisza mulțămesc ministrului, și în considerare, că de sigur, mai mulți

delegați vor să se pronunțe asupra vorbirii ministrului, anază viitoare ședință pe Joi, 20 Septembrie la 5 ôre seara.

Voci asupra espunerilor lui Kálnoky.

Presă maghiară din Budapesta se ocupă în detaliu cu espunerile contelui Kálnoky în delegațiune. Reproducem în estrasă păreri ale două organe ale pressei budapeștene privitor la cestiunea română:

„Pesti Hirlap” dice următoarele: România premerge foarte corect, după părerea ministrului, și este o adevărată sprijină pentru tripla alianță.

Faptul acesta nu suferă nici o schimbare prin agitațiunile naționaliste, dese Kálnoky. Se vede deci, că ministrul de externe consideră agitațiunea daco-română ca un lucru nevinovat, și crede, că guvernul român, prin visita ministrului Lahovari în Lemberg a reparat visitele agitatorilor valahi în Transilvania. Acesta este o concepere foarte pacinică, dér noi sperăm, că în delegațiunile ungare ministrul va fi făcut întru cât va atent asupra intereselor ungare și asupra țintei vecinului „corect”, ce dă naștere la supărări.

„Magyar Hirlap” pune pondul principal pe cestiunea română, dicend: D-lu ministru nu poate nega, că politica sa n'a fost de atare natură, ca să închidă calea ingerințelor externe incompetentă și agitațiunilor externe îndreptate contra noastră. De două-deci de ani încôce, afară de Turcia, nu există nici un stat european, a căru afaceri interne să fiă, ca ale noastre, desvilită înaintea străicătății prin broșure, manifeste și alte produse ale pressei, precum și în adunări dușmane Ungurilor. Am ajuns deja până acolo, că fiă-care meeting estern, adunat cu buciumul, se ține îndreptățit de-a ne cita înainte barei sale judecătorești.

Cestiunea română e în gura întregii lumi. Inse ôre cuteză această lume a-se amesteca în cestiunea Polonilor din Germania, în cestiunea finică, germană, polonă și română din Rusia? Fată cu faptele, ce se îndeplesc contra noastră, nu aflăm, că ar fi adevăratul remediu a-ne astu a urechile și a ne pleca cu prevenire înaintea acelor gentlemen esteri, cari ne sparg ferestrele. În contra acesta nu folosesc nimic, nici chiar singura panaceă a delegațiunilor: votul de încredere. Pote dormi contele Kálnoky, nu i va succeda însă de-a ad rmi opiniunea publică.

Admoniare delegaților unguri.

Un corespondent vienez al diarului „Zus” admoniează pe delegații unguri, ca să nu aducă în delegațiune în discuțiune proiectele bisericesc-politice, dicend următoarele:

Din cauza cestiunilor interne ale Ungariei, a ataca în delegațiune curia papală și biserica, ar fi din partea Ungurilor mai mult ca ușurătate de minte, ar fi o dovadă, că nebulia și orbirea liberală a ajuns la ei la un astfel de grad, în cât în fața acestora își pierd însemnătatea nu numai interesele naționale ale Maghiarilor, ci și considerările cu privire la poziția monarhiei. Ar însemna o nebulia de-a aminti cu această ocaziune interesele catolice ale Austro-Ungariei în orient și interesele Ungurilor în cestiunea orientală. Două împrejurări însă sunt mai ales a-se accentua. Mai întâi Unguri în interesul politice mari internaționale a monarhiei, trebuie să evite ori și ce privilegii, care ar pute da naștere unei neînțelegeri între tripla alianță și Vatican; și ală doilea, respectul față cu liniștea internă din Ungaria ar trebui să refină pe politici ungar de la ori și ce esperimente periculoase în delegațiune; căci, până când între Vatican și Austro-Ungaria domnesce un raport prietinesc, până atunci curentele naționale și sociale contrare guvernului ungar, nu vor pute fi spiginite de representații intereselor bisericesc și catolice. (!)

Dacă însă s'ar ivi o incurcare diplomatică cu Vaticanul, atunci și acele curente vor câștiga foarte mult în putere.

Correspondentul e de părere, că Ungurii își vor lua pe seama, că ore se introduce lupta lisericică-politică în delegațiune. Însă în casul acesta totuși vor face-o, atunci faptul acesta va duce la un conflict cu delegațiunea austriacă, a cărei maritate nici de cum nu este aplecată, de drăgul liberalilor unguri, să espună pericolelor miștea internă a Austriei și politica externă a monarhiei.

Aprirea vizitei ministrului de externe român la Lemberg.

Diarul din Bruxella „L'Indépendance Belge“ din 11 Sept. a. c. publică în fruntea sa următoarea revistă relativă la vizita ce a făcut-o la Lemberg ministrul de externe român Latorari, care însoțit de un adjutant al regelui Carol a mers să salute pe împăratul Austriei în numele suveranului său. Foaia belgiană numește această vizită un incident foarte remarcabil al călătoriei împăratului Francisc Iosif în Galizia, și apoi continuă așa:

„Această demarșă curtenitoare se esplică de sineși; ea e conformă tuturor punctelor etichetelor curților, după ce împăratul Austriei percurse o provincie vecină României. Ea cu toate acestea are și un caracter politic în legătură cu incidentele ce s'au produs în Transilvania, și cu manifestațiunile de simpatie ce s'au produs în România în favorul Românilor supuși ai coronei Ungariei.

Cabinetul din Bucuresc a ținut fără îndoială a degaja responsabilitatea sa dela campania foarte vehementă a liberalilor români contra guvernului unguresc, în ce privește persecuțiunea ce-o îndură compatrioții lor din Transilvania din partea autorităților și a populației maghiare.

Relațiunile între Viena și Bucuresc n'ar întârzi a deveni intolerabile, decât chiar într'un mod indirect, guvernul regelui Carol, ar pără, că favorizează manifestațiunile ostile Ungariei prin pressă și prin meetinguri în România. D-l Latorari de altcum întotdeauna a fost un partisan convins, nu al triplei alianțe, dar al politicii de menajare față cu Austria.

Chiar în urma sentimentelor sale bine cunoscute în această cestiă, d-l Latorari este în poziția mai bine ca oricare altul, ca să dea să înțeleagă împăratului și regelui cât de delicată poziția guvernului din Bucuresc în cestiunea română, unde el s'ar espune de a deveni impopular, și cine știe câte o exploziune violentă a opiniunii publice, care s'a manifestat în favoarea Românilor persecutați în Transilvania.

Este de sperat, că împăratul Francisc Iosif va aprecia adevăratul caracter al demersului ministrului român. Guvernul regelui Carol a voit să asigure pe monarchul vecin și amic, că el nu nutrește nici o ambițiune înspre Transilvania și că desaprăbă revendicările partidului radical din Bucuresc al cărui viz este de a încorpora la regat ținuturile transilvane locuite de Români. El nu vrea nici să creeze, nici să încurageze irendentismul român.

Dar cei din Pesta și Viena ar face bine de a înțelege ce a vrut regele Carol prin actul acesta de curtoisie: simpatia pe care poporul român o nutrește pentru compatrioții săi oprimați și dorința legitimă ce el o are de a-i vedea tractați nu ca supuși cucerii lipsiți de toate drepturile, ca supuși leali ai coronei Sf. Ștefan, ci ca dreptul, cu toate că sunt Români, la aceleași libertăți civile și politice ca celelalte naționalități ale monarhiei austro-ungare.

De altminte se recunoscem, că de ceva timp se pare, că în Viena au impresiunea, cum că guvernul ungar a impus lucrurile la escasă, urmărind fără milă pe

membri comitetului național din Transilvania.

Ca probă despre acesta poate servi un articol al diarului „Neue F. Presse“, care recunoște, că autoritățile unguresc au arătat puțin tact în această afacere, că au avut mâna brutală, și au fost prea escesive.

Vojagiul pe care l'a făcut de curând în Transilvania d-l Hieronymi, ministrul de interne al Ungariei, dovedește pe de altă parte, că cabinetul din Budapeste își dă seama de pericolul ce s'ar născă din menținerea sistemului întrebunțat actualmente față cu Românii din Ungaria.

SCRIRILE ȚILEI.

— 9 (21) Septemvre.

Monarchul nostru la manevre. Din Ballasa Gyarmat se telegrafiază cu data de 17 Septemvre: Impăratul a sosit. El a fost salutat pretutindeni cu entuziasm. După amiazi a primit numeroase deputațiuni, între care una a clerului catolic, având în capul ei pe mitropolitul primat Vaszary, care a rostit o alocuțiune. El a numit pe împărat: „prinț al păcii“. Cardinalul a adăugat: „Am apărut acum câțva timp drepturile bisericei noastre nu numai în interesul religiei, dar și pentru-că avem firma convingere, că o facem în interesul patriei și tronului. Cu toate că ne temem de a nu perde drepturile noastre sub acest raport, devotamentul și fidelitatea noastră vor rămâne ne-strămutate“. Impăratul a mulțumit și a exprimat convingerea, că clerul va păstra și pe viitor intacte virtuțile civice tradiționale. El a asigurat deputațiunea clerului catolic, precum și pe reprezentanții celorlalte confesiuni, de bună-voința sa nemărginită. Săra a fost un prânz de curte și apoi se făcra iluminatiuni splendide.

—o—

Domnișorele române din Sibiu au trimis două adrese de felicitare, una către congresul studenților universitari români al cărui biou a invitat pe d-șorele române din Sibiu să ia parte la congresul ce se va ține în 9 Sept. v. în Constanța, — er alta către d-l V. A. Urechii, president al Ligei. Ambele adrese sunt iscălite de d-șorele Lucreția Popescu, Maria Roman, Lucia Cosma, Minerva Cosma, Eleonora Borcia, Agnes Cristea, Eugenia Greavu, Alesandrina Cunțan, Zina Moga, Geni Moga, Elena Cunțan, Letiția Roșca, Emilia Grecu, Eugenia Grecu, Aurelia Henzel, Maria Cristea, Iustina Bârzu, Olimpia Neagoe.

—o—

Sfințire de biserică. Comitetul parochial gr. or. din Șinca-nouă invită la actul sfințirii bisericei celei noue gr. or. din comuna Șinca nouă, protopresbiteratul Făgărașului, care act se va îndeplini prin Excelenția Sa Inalt Preasfințitul Archiepiscop și Metropolită Miron Romanul, Joi în 15 Septemvre stilul vechiu a. c. la 8 ore dimineața.

—o—

Deschiderea statelor generale în Olanda. Regina regentă a deschis în 18 l. c. statele generale prin un discurs al tronului, prin care declară, că situațiunea țării este satisfăcătoare și relațiunile cu străinătatea sunt foarte amicale. Deplânge pierderile suferite de armata Indiilor, însă speră, că onoarea armatelor olandeze dela Lombok va fi ocrotită. Discursul tronului anunță numeroase proiecte de lege, printre cari reforma electorală, revizuirea codului penal militar și a codului de comerț, organizarea Camerilor de lucrători și alte proiecte în favoarea muncitorilor.

—o—

Cununiă. Maria Chr. Orghidan și Ilie Savu invită la celebrarea cununiei lor, ce se va săvârși Duminecă în 11/23 Septemv. 1894, la 11 ore a. m. în biserica Sf. Niculae din Brașov (Scheiu). Adresăm sincerile noastre felicitări tinerei părechii!

—o—

Concurs. Pentru dobândirea stipendiilor din fundațiunea vicariului Kőszeghy

se escrie concursul cu termen până la 15 Octomvre st. n. a. c. Pentru acele stipendii pot concurge juriștii și studenții gimnasiali de origine nobilă din Marămureș, pe lângă acluderea cartei de botez, atestată despre origine nobilă și romană, și testimoniu școl. din anul trecut. Concursurile sunt a se adresa comitatului și a se trimite la subscrisul. Sat-Sugătagu, la 16 Septemvre 1894. Titu Budu. Vic. Maram.

—o—

Petrecere. În 30 Septemvre st. n. la 4 ore p. m. se va ține binecuvântarea școlii nou edificată din Hotoan cu care ocaziune în favorul acelei școlii se va arangia și o petrecere cu joc. Balul se va ține în două despărțăminte separate: Inteligența și Țieran. Prețul de intrare: pentru inteligență, de persoană 1 fl.; de familie 2 fl.; pentru popor, de persoană 40 cr. Inceputul la 7 ore seara. Trenul la Hotoan sosese: dela Orșai la 5 ore, dela Zelau-Simleu la 6 ore d. m.

—o—

1. Un mijloc de casă ieftină. Pentru regularea și conservarea unei mistuiri bune se recomandă cunoscutele prafuri Seidlitz ale lui Moll. Cutii originale 1 fl. bucata. Se poate căpăta dinlic pri postă de către farmacistul A. Moll, liberentul curții din Viena Tuch'aussen 9. În farmaciile din provincie se se cără preparatul lui Moll provădută cu marca de contravenție.

Răsboiul chinez-japonez.

Din scirile ce sosesc prin firul telegrafic er, ar rezulta, că Japonzii au câștigat în ziua de 15 Septemvre o mare victorie la Ping-Jang, pe care l'ar fi luat cu asalt, și că vr'o 16,000 de Chinez ar fi căduți parte morți și parte prizoneri. Dacă scirea acesta se va adeveri, acesta e cea d'întai mare luptă, care s'a dat, căci până acum n'au fost decât mici încercări între avant-posturi. Cum-că e posibil, ca această luptă să fi avut loc, acesta ar rezulta din nise sciri cu dată anterioară, care ne presintă pe Japonzii preparându-se de mai multe zile pentru acest atac.

Armata japoneză, divizată în trei colone, înaintă spre Ping Jang, unde se găsesc cartierele generale chineze: o colonă urmăze drumul munților dela Gen-San, o alta vine direct din Chung-Ho (la sud de Ping-Jang); a treia colonă, plecată la 5 Septemvre din Houang-Ju, a înălțat la 6 Septemvre un corp de cavalerie chineză, compus din cei mai mulți soldați ai lui Li-Hang-Chang. Aceștia au fost bătuti, au trebuit să abandone forta de avant-post unde se întăriseră, și perdat mai mult de 400 de oameni și numeroase munițiuni, pe când Japonzii au avut mai puțin de 100 de oameni omorâți.

Acastă scire ne dă detalii despre o luptă pe care a avut-o o singură colonă japoneză la 6 Septemvre cu cavaleria chineză. Se vede, că mai târziu, la 15 și 16 Septemvre, după cum s'arată depeșile de er, începând toate cele trei colone ale Japonzilor atacul în contra Ping-Jangului, l'au putut lua cu asalt, pricinind mari pierderi Chinezilor.

Dacă victoria acesta a Japonzilor va fi confirmată, resbelul promite a se prelunzi. Deja, după nise sciri din zilele trecute Chinezii sunt siliți să se prepare pentru o campanie de iarnă. Starea lor actuală e cât de precară. Se continuă a se zugrăvi în culorile cele mai negre sarea provinciilor chineze. Din interior, de când înrolarea recruților se face pe o scară mare, soldații improvisați jefuesc și distrug tot în calea lor. Mai mulți misionari ar fi fost expuși la mari pricole în Ching-King. Ei s'ar fi refugiat la Niou-Csouang după destrucțiunea sașiunilor.

Dierite șgomote circula în privința atitudinilor Engleze în prezentul conflict. Diarul New-York Herald dă următoarea versiune asupra încercării navale, ce era să aibă loc la Wei-Hai-Wei, din care ar rezulta, că escadra englesă ar fi luat parte la Chină, și că a încunoscintat printr-o lovitură ce tunu forturile chineze despre atacul nocturn, plănuit de năile japoneze

Divulgarea acestui fapt alt Englesilor ar fi fost interzis din ordinul lui Mikado, de temă ca să nu dea nascere la o exploziune de ostilități în contra Englesilor stabiliți în Japonia.

Iată acum scirile, pe care ni le comunică „Agenția română.“ Londra 18 Septemvre. „Agenția Reuter“ publică o telegramă oficială japoneză, în care se dice, că Japonzii au asediat fortăreața chineză dela Ping-Yang, pe care au luat-o la 15 Septemvre după o via luptă. Armata chineză est: evaluată la 20.000 oameni, din care abia o mică parte a putut să scape; restul a fost omorât, rănit sau făcut prizoner. Printre prizoneri se găsesc și generalul Tso. Japonzii au luat multe arme și proviziuni dela Chinez. Ei au perdat 300 de oameni morți sau răniți. Londra, 18 Septemvre. Diarele publice mai multe telegrame din Ping-Yang, în care se evaluă pierderile Chinezilor la 17.000 oameni, dintre cari 14.500 au fost făcuți prizoneri; printre ei sunt 5 generali și aproape întregul Stat major.

Prizonerii vor fi trimși în Japonia în detașamente de 1000 oameni.

O desmintire.

Onorată Redacțiune!

Apărând în unul din numerele trecute ale diarului „Tribuna“ o invitare ungurescă în numele abiturienților dela gimnaziul român din Brașov, am trimis imediat la Redacțiunea „Tribunei“ o rectificare, în care am desmintit lucrul acela. Neapărând însă până acum nici o desmintire, venim a ne ruga de Onorata Redacțiune, ca în interesul nostru și a tuturor Românilor să publicați în prețuita D-Vostre foia această rectificare:

„Abiturienții români din Brașov n'au nici cea mai mică cunoștință de respectiva invitare, și protesteză energic în contra unei stări nemernicii, cădute ca din senin la adresa lor.“

Totodată rōgă și pe această cale pe On. Redacțiunea a „Tribunei“ să publice rectificarea ce au trimis-o, și în care s'a espus lucrul mai pe larg.

În numele abiturienților:

George Purecelu,
abit.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 21 Septemvre. În ședința de er seara a comisiunei pentru externe a delegațiunei ungare archiepiscopul Samassa declară, că ministrul Kálnoky n'a răspuns destul de detailat la interpelarea sa.

Kálnoky nu recunoște că ar fi îndreptățit reproșarea, și observă încodată, că din partea guvernului comun nu au de-a se teme nici de o neglijere.

Raportorul Falk propune, ca comisiunea să recomande plenului, ca delegațiunea să-și espime aprobarea sa față cu politica externă ce-o poartă ministrul, precum și recunoștința și increderea pentru conducerea ei, și ca să primescă bugetul ministerului de externe.

Apponyi observă, că rezultatul obținut în cestiunea uneltirilor române stă în cotrași ere cu simpla aprobare a procederei observate până acuma din partea ministrului. Ține de greșit, că cestiunea s'a inițiat în mod atăt de solemn. Dice, că cestiunea română e mai mult o cestiune a politicii interne, decât a celei externe; regretă, că s'a dat așa esagerată importanță cestiunei uneltirilor române, de-ore-ce ușor s'ar pute lăți prin străinătate credința nebasată, ca și când cestiunea acesta ne-ar umple cu cine știe ce grijă seriose.

În fine se primesce propunerea lui Falk.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Septembrie 1894.

Renta ung. de aur 4%	122.40
Renta de corone ung. 4%	97.—
Impr. oail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.40
Impr. oail. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.—
Oblig. oail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.50
Bonuri rurale ungare	96.15
Bonuri rurale croate-slavone.	96.50
Imprum. ung. cu premii	152.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	143.50
Renta de hart e austr.	99.05
Renta de argint austr.	98.95
Renta de aur austr.	124.60
Losuri din 1860	148.25
Actii de ale Banței austro-ungarã	1039.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	468.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	372.75
Napoleonori	9.86
Marci imp. ger.	60.77 1/2
London (lire sterlinge).	123.75
Rente de corone austr.	97.85

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Septembrie 1894.

Banote rom. Cump.	9.82	Vënd.	9.86
Argint român. Cump.	9.80	Vënd.	9.84
Napoleon-d'orî Cump.	9.83	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	133.50	Vënd.	—
Marci germane Cump.	60.20	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	11.15	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.25	Vënd.	102.25

Dr. Sterie N. Ciurcu

VIENA, IX Pelikangasse Nr. 10

Cabinetul de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu și în tutungeria I. Gross.

Sortirea a ESPOZIȚIEI din Losurile 1^a A. de-a JOI LEMBERG. L
Câștig 60,000 florini.
Principal
 Brașov, Târgul Florilor.
 Recomandă IACOB L. ADLER băcher și zaraf

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisiei administrațiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putea executa ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, in totã mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, etajul I, câtrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãmã a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiã este provăditã cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilã alu Prafurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutăților celor mai cerbice la stomach și pânțe, in contra cãrceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bõle femeesci a luat acest medicament de casã o rãspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încõce.—Prețul unei cutii originale sigilate l fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorescã.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlã este provăditã cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscutã ca unu remediu popularu cu deosebire prin trasu (frotat) alinã durerile de gòdinã și reumatismu și a altor urmãri de rēcãlã Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apã de gurã-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebunțarea gòlnicã, cu deosebire importantã pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurã cãștã apã de gurã conservarea sãnetõsã și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principalã prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și P. furnisoru alu curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciã se efectueazã gòlnic prin rambursã postalã.

La deposite se se cãrã anumitã preparatele provădute cu iscãliture și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite in Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victoru Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoșil, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger. 4-4-22.

ISVORULU Matild de BODOK

cea mai cristalinã, in acid-carbonic cea mai bogatã apã mineralã

alcalin-acide-ferruginõsã a continentului.

Isvoru ferruginõsu de primul rang!

Medicamentu cu cele mai strãlucite succese in contra maladielor stomacului, in contra nervositãții, in contra maladielor cauzate din lipsã de sânge și cu deosebire in contra maladielor femeilor etc.

Borviz de totã eleganța!

Apa mineralã „MATILD“ se gãsește in calitate prõspetã in depositulu subsemnatului: Brașov, strada Michail Weiss (ulița poștei) Nr. 12, in tõe birurile și cele mai multe bãcãnii.

Prețulu unei sticle de l Litru (fãrã sticlã) 5 cr.

Cu tõe stima:

Administrațiunea isvorului și depositu de exportațiune

IOSIF GYÖRGY

471,80—60.

(Transilvania.) Bodok. (Transilvania.)

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulu abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unu anu.	12 fl. —

Pentru Romãnia și strãinãtate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unu anu.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecã.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anu.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru Romãnia și strãinãtate:

Pe anu.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facu mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domni, cari se voru abona din nou, se binevoiescã a scrie adresa lãmuritã și a arãta și poșta ultimã.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“